

opmærksom paa de store Stigninger, som Budgettet for Folkeskolen udenfor København har, saa er det naturligvis rigtigt, om end det lyder lidt kolossalt, naar det ærede Medlem for sidste Aars Vedkommende summerer den store Sum op som en Stigning, der er kommen nu, men det store Tal, som blev nævnt, betyder jo virkelig, at der er en Stigning paa dette Budget. Naar dette fremhæves, og det samtidig nævnes, at Tilskuddet til København er fast og bliver staaende uforandret, saa synes det jo, hvis disse to Ting skulle ses isoleret i Forhold til hinanden, som om der er en Ulighed og Uretfærdighed, til Stede, men det ærede Medlem er jo overmaade vel kendt med, at dette Spørgsmaal hænger sammen med mange andre Københavns Kommune vedrørende Spørgsmaal. Jeg kan derfor ikke se, at der kan være Tale om paa en Finanslov, uden at disse forskellige Kommunen vedrørende Spørgsmaal tages op, at gaa til en Regulering af dette Forhold for sig alene, og det saa meget mindre, som det er foreskrevet, at man til næste Aar skal revidere Bestemmelsen i Skoleloven.

Ændringsforslaget om at forhøje Tilskuddet til Elever paa Stats- og Privatseminarier kan jeg ikke tiltræde. Den samlede Understøttelse, der gives til disse Elever, er nu 120,000 Kr. Jeg tror, at det ærede Medlem (K. M. Klausen) nævnede 160,000 Kr., men det er for højt regnet. (K. M. Klausen). Det bliver det efter vort Forslag). Ja, det bliver det. Tilstrømningen til Seminarierne er saa stærk i Øjeblikket, at det ikke er nødvendigt eller ønskeligt af Hensyn til Tilgangen til Seminarierne at sætte Tilskuddet op. Og naar man tager Hensyn til den Forbedring, Folkeskolens Lærere have faaet i deres Lønkaar, anser jeg det slet ikke for nødvendigt just nu at gaa til en større Understøttelse til disse Seminarier.

Aftenskolerne i København har jeg personlig overmaade stor Interesse for, og jeg paaskønner i højeste Grad, at man fra Københavns Kommunes Side i saa stor Udstrækning og saa forstaaende har støttet hele denne Bevægelse. Men naar Talen bliver om Statens økonomiske Deltagelse i denne Sag, synes jeg, at det Spørgsmaal, som jeg før berørte, kommer igen, nemlig Spørgsmaalet om Københavns Kommunes økonomiske Stilling i det hele taget; det er ikke blot Stillingen til Skolespørgsmaalet, men den økonomiske Stilling i det hele taget, der maa tages op, og derunder maa dette Spørgsmaal ogsaa komme ind.

Saa talte det ærede Medlem i overmaade drastiske Vendinger om Spørgsmaalet vedrørende Privatskolerne paa Landet. Det er et gammelt Spørgsmaal, der, saa vidt mig bekendt, ikke blot i Fjor, men adskillige Gange tidligere er blevet berørt under Finanslovsbehandlingerne. Det, som det ærede Medlem ønsker, er, at disse Friskoler paa Landet skulle have Forpligtelse til at fremlægge Forsømmelseslister, saaledes at Finansudvalget og Rigsdagen kunde faa dem at se. Jeg maa overfor dette gøre opmærksom paa, at Loven ikke foreskriver noget saadant, Loven foreskriver, at de Skoler, som have Statsunderstøttelse, skulle føre en Protokol, og denne Protokol skal være tilgængelig for Skolekommissionen, naar den afholder Eksamen. Men ellers har det været Skik og Brug at forstaa Loven angaaende Privatskolerne saaledes, at naar Eleverne fra disse Skoler kunde møde frem til de Prøver, man forlanger af dem, og staa Maal med, hvad man fordrer, saa har man ikke fra Statens eller Skolestyrelsens Side noget Indseende i det enkelte med, hvordan denne Undervisning foregaar. Nu kunne de naturligvis, som det ærede Medlem siger, ingen Skade tage af, at man ser, hvordan saadanne Skoler ere ordnede. Det ærede Medlem har, tror jeg, endogsaa antydnet, at det kunde være nyttigt at faa det at se, thi hvis det viser sig, at de kunne klare sig i denne private Skole med noget mindre Skolegang, kunde det have sin Interesse. Men det foreligger jo ikke, og jeg synes, det er et Indgreb overfor disse Skoler i Forhold til, hvad man hidtil har forlangt af dem. Naar Børnene møde til deres Prøve og bestaa den, finder jeg egentlig ikke, at det offentlige har Ret til at blande sig i disse Skolers Ordning i det enkelte. — Det ærede Medlem beklagede sig meget over Ministeriets Stilling i dette Spørgsmaal. Det er ikke noget nyt, at Ministeriet har stillet sig saaledes til den Sag, det er ikke under den nuværende Minister alene, at man ikke har villet fremskaffe eller gøre Forsøg paa at fremskaffe — for jeg ved ikke, om det kan lade sig gøre — disse Forsømmelseslister. Det er vist sket i det første Finansaar, efter at Skoleloven af 1908 var traadt i Kraft. Jeg har ikke tænkt mig — og jeg har ondt ved at tro, at det ærede Medlem virkelig mener det, naar han siger det — at være uhøflig eller være til Sinds at forholde Finansudvalget Oplysninger, som det havde Ret til at faa. Men efter de Udtalelser, jeg nu er fremkommen med, mener jeg at have begrundet,